

LA PASSADA
2026
25a edició

Dissabte
16 de maig

CAVALLETS DE DANSA
I FESTA
MOSTRA DELS BALLS
DE CAVALLETS

18 h
Plaça de la Porxada
Cercavila de la Passada
de l'Ascensió
Recorregut:
c. de Barcelona,
c. de Príncep de Viana,
c. d'Anselm Clavé,
c. de Sant Roc
i pl. de la Porxada.

19 h
Plaça de la Porxada
Mostra de balls

Org.: L'Olla dels Pobres

Ajuntament
Granollers

ascensio.cat

A l'Ascensió
Fires i festes

BALLS DE CAVALLETS

Els balls de cavallets formen part d'una de les expressions més antigues i suggestives de la cultura popular catalana. Presentes en festes majors, processons i celebracions tradicionals d'arreu del país, aquests balls combinen dansa, música i teatralitat per recrear, amb ritme i color, un univers simbòlic que ens connecta amb segles d'història festiva.

Els dansaires porten lligada a la cintura la figura d'un cavall —ricament guarnit amb teles, cintes i ornaments— que els permet simular el moviment d'un genet. Acompanyats de la música, sovint de gralles i tabals, els cavallets executen coreografies plenes d'energia i elegància, dibuixant figures i encreuaments que evocuen desfilades, combats simbòlics o antigues representacions cavalleresques.

Els orígens dels balls de cavallets es remunten a les celebracions medievals i als entremesos de les processons del Corpus, en què diferents danses i figures escèniques explicaven històries o representaven valors i episodis simbòlics davant del poble.

En molts casos, els cavallets s'han interpretat com una evocació del món cavalleresc i de les gestes dels genets, mentre que en altres tradicions també s'hi han llegit referències a antics rituals vinculats al cavall, animal associat a la força, el moviment i la fertilitat.

Amb el pas dels segles, aquests balls han anat evolucionant i adaptant-se a cada territori, donant lloc a una gran diversitat de formes, músiques i coreografies. Tot i això, mantenen intacta la seva essència: la celebració col·lectiva, la vitalitat de la dansa i la transmissió d'un patrimoni cultural que passa de generació en generació.

Enguany, la Passada de les Fires i Festes de l'Ascensió de Granollers vol retre homenatge a aquesta tradició tan singular. Set colles de cavallets procedents de diferents indrets ens visiten per compartir els seus balls i maneres d'entendre aquesta dansa festiva.

Amb aquestes agrupacions, els carrers de Granollers s'ompliran de música, moviment i història viva, recordant-nos que la cultura popular és un patrimoni compartit que continua galopant amb força cap al futur.

BALLS DE CAVALLETS

Cavallets de dansa i festa
Mostra dels Balls de cavallets

CAVALLINS DE LA LIRA DE MONTORNÈS DEL VALLÈS (VALLÈS ORIENTAL)

Els cavallins de la Societat Coral La Lira de Montornès del Vallès van néixer a l'estiu de 2007 amb motiu de la commemoració del centenari de l'entitat.

Els cavallets d'aquesta comparsa festiva són obra del Taller Sarandaca de Granollers.

Aquest singular ball de cavallets representa la batalla de la segona revolta remença que va tenir lloc a Montornès del Vallès, arran del restabliment dels mals usos per part del rei Ferran el Catòlic.

El 4 de gener de 1485, els pagesos de remença es van alçar en armes contra les tropes de la Diputació de Barcelona i van aconseguir la victòria.

En els darrers anys, aquest ball de cavallets ha restat inactiu i les figures han deixat de sortir habitualment als carrers. Tanmateix, de manera excepcional, enguany s'han recuperat perquè puguin tornar a desfilar a la Passada de l'Ascensió, tot recuperant per un dia una part del patrimoni festiu del municipi.

CAVALLETS COTONERS DE PALMA (MALLORCA)

Els cavallets cotoners de Palma són un dels balls tradicionals més emblemàtics de la ciutat. El ball és interpretat per nou dansadors que simulen cavalcar cavallets de cartó suspesos al cos. Un d'ells, amb una vestimenta diferenciada, representa la dama dels cavallets, una figura destacada que esdevé un dels elements centrals de la dansa.

Aquest tipus de ball de figura és present en diversos indrets d'Europa i té un origen incert, que alguns autors relacionen amb tradicions del món àrab o bizantí. A Mallorca, els cavallets ja apareixen documentats al segle XV i durant segles van formar part de diferents celebracions festives de l'illa.

Tot i aquesta llarga tradició, a Palma el ball es va perdre amb el pas del temps. L'any 1980, però, fou recuperat per iniciativa de l'Ajuntament de Palma i de l'Escola de Música i Danses de Mallorca, i des d'aleshores torna a participar en celebracions destacades de la ciutat, com la Festa de l'Estendard i la processó del Corpus, acompanyat de colles de xeremiers.

BALL DELS CAVALLETS D'ONTINYENT (PAÍS VALENCIÀ)

El Ball de Cavallets d'Ontinyent és una dansa tradicional vinculada a les festes i processons de la ciutat d'Ontinyent, al País Valencià. Actualment, és impulsat i mantingut per la Colla de Campaners d'Ontinyent, que treballa per preservar aquest element del patrimoni festiu i cultural de la ciutat.

Aquest ball recorda simbòlicament les antigues milícies de la vila, que defensaven el territori dels conflictes i atacs que afectaven la comarca en èpoques passades. Els dansadors simulen cavalcar cavallets mentre executen diferents evolucions coreogràfiques, evocant el caràcter militar i històric de la dansa.

Antigament, els cavallets formaven part del ric conjunt de figures i balls que participaven en la solemne processó del Corpus Christi d'Ontinyent. Amb el pas del temps, moltes d'aquestes danses es van perdre, però gràcies a diversos processos de recuperació cultural avui tornen a participar en les celebracions festives de la ciutat, juntament amb altres elements tradicionals com els gegants, els cabets o els arquets.

BALL DE CAVALLETS DE VALLS (ALT CAMP)

El Ball de Cavallets de Valls és una dansa tradicional documentada a la ciutat almenys des de l'any 1712. Al llarg del segle XVIII esdevingué habitual en les celebracions festives i processons, especialment en les festes extraordinàries.

Algunes cròniques de l'època descriuen el ball com una formació de cavallers amb vestits rics i vistosos, fet que evidència la importància i l'esplendor que tenia dins les celebracions de la ciutat.

El ball representa simbòlicament un enfrontament entre dos bàndols, el cristià i el morisc. Els dansadors, que simulen cavalcar cavallets, executen diferents evolucions coreogràfiques que evoquen aquesta lluita, que culmina amb la victòria final del bé sobre el mal.

Després d'un llarg període sense representar-se, el Ball de Cavallets de Valls fou recuperat per la Unió Anelles de la Flama amb motiu de les Festes Decennals de la Mare de Déu de la Candela 2021+1. Actualment, forma part del Seguici Cerimonial de la ciutat i participa en celebracions destacades com la Festa Major de Sant Joan i les mateixes Festes Decennals.

BALL DE COTONINES DE VILANOVA I LA GELTRÚ (GARRAF)

El Ball de Cotonines és un dels elements del folklore més antics documentats de Vilanova i la Geltrú, amb referències que ens remunten fins a l'any 1601. Aquest entremès forma part de la tradició festiva de la ciutat i

està vinculat històricament a les celebracions i seguicis populars.

El ball és interpretat per vuit dansadors que simulen cavalcar cavallets, acompanyats per la figura del capità i la presència del dimoni o esparriot. Les diferents evolucions coreogràfiques es desenvolupen al ritme de la música tradicional, interpretada per una cobla de tres quartans, formada per sac de gemecs, flabiol i tamborí i tarota.

Després de molts anys sense representar-se, el Ball de Cotonines ha estat recuperat recentment per iniciativa dels Moixiganguers de la Geltrú i de l'Associació de Sacaires i Flabiolaires Costa de Ponent. Actualment, participa en algunes de les principals celebracions del calendari festiu de la ciutat, com la Festa Major d'Hivern de Sant Antoni, el Corpus i la Festa Major de la Geltrú.

BALL DE TURCS I CAVALLETS DE TARRAGONA (TARRAGONÈS)

El Ball de Turcs i Cavallets de Tarragona és una dansa tradicional que representa simbòlicament la lluita entre els bàndols cristià

i turc en època medieval. El ball escenifica aquest enfrontament a través de diferents figures i personatges, entre els quals destaca el rei Jaume I, així com la presència d'un arcàngel que simbolitza la victòria final del bàndol cristià.

Els dansadors simulen cavalcar cavallets mentre executen diverses evolucions coreogràfiques i enfrontaments amb espases, un dels elements més característics del ball. La indumentària és molt acolorida i diferenciada segons els personatges: els cavallers cristians porten casc i escut, mentre que els turcs es distingeixen pel turbant.

Aquest ball té una llarga tradició a la ciutat. Ja es documenten cavallets a Tarragona l'any 1383, i al segle XV apareixen representant l'enfrontament amb els turcs dins les celebracions festives. Després de desaparèixer durant molts anys, el ball fou recuperat l'any 1990 gràcies a la iniciativa de l'Esbart Santa Tecla, i avui forma part del Seguici Popular de Tarragona.

CAVALLETS COTONERS DE BARCELONA (BARCELONÈS)

Els Cavallets Cotoners són un dels entremesos més singulars del bestiar festiu de la ciutat de Barcelona. La documentació en remunta la presència fins a l'edat mitjana, quan diferents gremis participaven activament en les celebracions populars i en les processons del Corpus. En aquest context, els cavallets estaven vinculats al gremi dels cotoners, que els feia desfilar com a mostra de prestigi i representació dins les festivitats de la ciutat.

Aquest ball de cavallets recrea simbòlicament escenes de combat entre cavallers, seguint una tradició festiva molt estesa a diverses poblacions dels Països Catalans. Els dansaires, situats dins d'un cavall de cartró o fibra que simula la muntura, executen una coreografia marcada pel ritme de la música tradicional, tot representant una lluita ritualitzada entre dos bàndols. Aquesta combinació de dansa, música i teatralitat converteix els Cavallets Cotoners en un dels elements més característics de la imatge festiva barcelonina.

Després de segles de presència intermitent, els Cavallets Cotoners van ser recuperats en època contemporània en el marc del procés de revitalització del patrimoni festiu de Barcelona. Actualment, formen part del Seguici Popular de la ciutat i participen regularment en celebracions destacades com les festes de Santa Eulàlia o la Mercè. La seva participació en la Passada de les Fires i Festes de l'Ascensió permet portar fins a Granollers una mostra d'aquest ric patrimoni festiu barceloní.

